

Sag C-333/21**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

27. maj 2021

Forelæggende ret:

Juzgado de lo Mercantil n° 17 de Madrid (Spanien)

Afgørelse af:

11. maj 2021

Sagsøger:

European Superleague Company, S. L.

Sagsøgte:

Union of European Football Associations (UEFA)

Fédération Internationale de Football Association (FIFA)

Hovedsagens genstand

Søgsmål, hvorved sagsøgeren har nedlagt påstand om, at det fastslås, at de sagsøgte ved at modsætte sig etableringen af den europæiske superliga deltager i en samordnet praksis og misbruger deres dominerende stilling på markedet for tilrettelæggelsen af internationale fodboldklubbers turneringer i Europa og på markedet for markedsføring af de rettigheder, der er knyttet til disse turneringer. Sagsøgeren har ligeledes nedlagt påstand om, at der træffes foreløbige retsmidler med henblik på at muliggøre etableringen og udviklingen af den europæiske superliga.

Genstand og retsgrundlag for forelæggelsen

Anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF om fortolkning af artikel 101 TEUF, 102 TEUF, 45 TEUF, 56 TEUF, 49 TEUF og 63 TEUF.

Præjudicielle spørgsmål

1 Skal artikel 102 TEUF fortolkes således, at den forbyder et misbrug af en dominerende stilling, der består i, at FIFA og UEFA opstiller krav i deres vedtægter (navnlig artikel 22 og 71-73 i FIFA's vedtægter, artikel 49 og 51 i UEFA's vedtægter samt enhver tilsvarende bestemmelse indeholdt i vedtægterne for medlemsforbundene og de nationale ligaer) om forudgående tilladelse fra de nævnte enheder – som har tiltaget sig enekompetence til at tilrettelægge eller tillade internationale klubturneringer i Europa – for at en tredjepart kan etablere en ny paneuropæisk klubturnering såsom superligaen, særligt når der ikke findes nogen reguleret procedure baseret på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier og under hensyntagen til den mulige interessekonflikt, der berører FIFA og UEFA?

2 Skal artikel 101 TEUF fortolkes således, at den forbyder FIFA og UEFA at opstille krav i deres vedtægter (navnlig artikel 22 og 71-73 i FIFA's vedtægter, artikel 49 og 51 i UEFA's vedtægter samt enhver tilsvarende bestemmelse indeholdt i vedtægterne for medlemsforbundene og de nationale ligaer) om en forudgående tilladelse fra de nævnte enheder – som har tiltaget sig enekompetence til at tilrettelægge eller tillade internationale turneringer i Europa – for at en tredjepart kan skabe en paneuropæisk klubturnering som superligaen, særligt når der ikke findes nogen reguleret procedure baseret på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier og under hensyntagen til den mulige interessekonflikt, der berører FIFA og UEFA?

3 Skal artikel 101 og/eller 102 [TEUF] fortolkes således, at de forbyder FIFA, UEFA, deres medlemsforbund og/eller de nationale ligaer at træffe foranstaltninger, der truer med at pålægge klubber, der deltager i superligaen eller deres spillere, sanktioner, på grund af den afskrækkende virkning, som disse sanktioner kan have? Såfremt der pålægges sanktioner i form af udelukkelse fra turneringer eller forbud mod at deltage i kvalifikationskampe, udgør disse sanktioner da en tilsidesættelse af artikel 101 TEUF og/eller 102 TEUF, forudsat, at de ikke er baseret på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier?

4 Skal artikel 101 TEUF og/eller 102 TEUF fortolkes således, at bestemmelserne i artikel 67 og 68 i FIFA's vedtægter er uforenelige med disse artikler, for så vidt som disse udpeger UEFA og dens nationale forbund som »oprindelige indehavere af alle de rettigheder, der følger af de turneringer [...], som henhører under deres respektive jurisdiktion«, hvorved de deltagende klubber og enhver arrangør af andre turneringer fratages deres oprindelige ejendomsret, idet UEFA derved har tiltaget sig eneretten til markedsføringen heraf?

5 Hvis FIFA og UEFA som enheder, der kræver enekompetence til at arrangere og godkende internationale fodboldklubturneringer i Europa, på grundlag af ovennævnte bestemmelser i deres vedtægter forbyder eller modsætter sig etableringen af superligaen, skal artikel 101 TEUF da fortolkes således, at

disse konkurrencebegrænsninger kunne falde ind under den undtagelse, der er fastsat i denne bestemmelse, når det tages i betragtning, at produktionen forringes i væsentlig grad, forekomsten af alternative produkter til dem, der tilbydes af FIFA/UEFA i markedet, begrænses, og innovationen hindres, når andre formater og fremgangsmåder forhindres, hvorved den potentielle konkurrence på markedet elimineres og forbrugernes valg begrænses? Vil denne begrænsning være omfattet af en objektiv begrundelse, der gør det muligt at antage, at der ikke er tale om misbrug af en dominerende stilling i henhold til artikel 102 i TEUF?

6 Skal artikel 45, 49, 56 og/eller 63 TEUF fortolkes således, at bestemmelser som dem, der er indeholdt i FIFA's og UEFA's vedtægter (navnlig artikel 22 og 71-73 i FIFA's vedtægter, artikel 49 og 51 i UEFA's vedtægter samt enhver tilsvarende bestemmelse, der er indeholdt i vedtægterne for medlemsforbundene og de nationale ligaer), udgør en restriktion, der er i strid med nogle af de grundlæggende friheder, som er anerkendt i de førnævnte EU-bestemmelser, når der stilles krav om, at der skal være indhentet en forudgående tilladelse hos de nævnte organisationer, når en erhvervsdrivende fra en medlemsstat ønsker at etablere en paneuropæisk klubturnering som superligaen?

Anførte EU-retlige forskrifter

EUF-traktatens artikler om forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler (101 TEUF) og mod misbrug af dominerende stilling (102 TEUF) og generelle principper, der er udviklet i retspraksis, navnlig i følgende domme:

- Dom af 6. december 2012, AstraZeneca mod Kommissionen (sag C-457/10 S, EU:C:2012:770), præmis 175: begrebet »dominerende stilling« i artikel 82 EF (nu artikel 102 TEUF) vedrører en økonomisk magtposition, som en virksomhed har, og som sætter den i stand til at hindre, at der opretholdes en effektiv konkurrence på det relevante marked, idet den kan anlægge en i betydeligt omfang uafhængig adfærd over for sine konkurrenter og kunder og i sidste instans over for forbrugerne.
- Dom af 30. september 2003, Michelin mod Kommissionen (T-203/01, EU:T:2003:250), præmis 54: »misbrug« er et objektivt begreb, som omfatter en af en markedsdominerende virksomhed udvist adfærd, som efter sin art kan påvirke strukturen på et marked, hvor konkurrencen netop som følge af den pågældende virksomheds tilstedeværelse allerede er afsvækket, og som bevirker, at der lægges hindringer i vejen for at opretholde den endnu bestående konkurrence på markedet eller udviklingen af denne konkurrence som følge af, at der tages andre midler i brug end i den normale konkurrence om afsætning af varer og tjenesteydelser, der udspiller sig på grundlag af de erhvervsdrivendes ydelser.
- Rettens dom af 26. januar 2005, Piau mod Kommissionen (T-193/02, EU:T:2005:22), præmis 109: artikel 102 i TEUF tager sigte på den adfærd, der følges af en eller flere erhvervsdrivende, som misbruger en økonomisk

magtposition og dermed hindrer opretholdelsen af en effektiv konkurrence på det pågældende marked ved at udnytte denne til i betydeligt omfang at følge en uafhængig adfærd over for deres konkurrenter, kunder og i sidste instans over for forbrugerne.

- Dom af 13. februar 1979, Hoffmann-La Roche mod Kommissionen (85/76, EU:C:1979:36), præmis 91: misbrugsbegrebet er et objektivt begreb, som omfatter en af en markedsdominerende virksomhed udvist adfærd, som efter sin art kan påvirke strukturen på et marked, hvor konkurrencen netop som følge af den pågældende virksomheds tilstedeværelse allerede er afsvækket, og som bevirker, at der lægges hindringer i vejen for at opretholde den endnu bestående konkurrence på markedet eller udviklingen af denne konkurrence som følge af, at der tages andre midler i brug end i den normale konkurrence om afsætning af varer og tjenesteydelser, der udspiller sig på grundlag af de erhvervsdrivendes ydelser.

EUF-traktatens bestemmelser om arbejdskraftens frie bevægelighed (artikel 45 TEUF), den frie udveksling af tjenesteydelser (artikel 56 TEUF), etableringsfriheden (artikel 49 TEUF) og den frie bevægelighed for kapital og betalinger (artikel 63 TEUF) samt Domstolens dom af 13. juni 2019, TopFit og Biffi (C-22/18, EU:C:2019:497), som i præmis 49 bestemmer, at Domstolen på sportsområdet gentagne gange har fastslået, at EU-rettens bestemmelser om personers og tjenesteydelsers frie bevægelighed ikke står i vejen for en regulering eller praksis, der er begrundet i hensyn, som vedrører visse sportskampes særlige karakter og rammer, såsom kampe mellem landshold fra forskellige lande. Denne indskrænkning af de pågældende bestemmelses anvendelsesområde skal imidlertid begrænses til, hvad dens formål kræver, og kan ikke påberåbes til støtte for at udelukke enhver sportsaktivitet fra traktatens anvendelsesområde.

Anførte nationale retsforskrifter

Der henvises ikke til bestemmelser i spansk ret.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne

FIFA's og UEFA's struktur, formål og beføjelser

- 1 FIFA er et privatretligt organ, hvis vedtægter blandt andet indeholder følgende formål: »at organisere egne internationale turneringer« og »føre tilsyn med alle former for fodbold ved at træffe passende foranstaltninger for at undgå overtrædelse af FIFA's vedtægter, reglementer og afgørelser samt spilleregler«. Nationale forbund og regionale fodboldforbund, herunder UEFA i Europa, er medlemmer af FIFA. De professionelle klubber er indirekte medlemmer af FIFA. Artikel 20 i FIFA's vedtægter fastsætter udtrykkeligt, at »[d]e klubber, ligaer eller andre enheder, der er tilknyttet et medlemsforbund, er underordnet dette og kan kun bestå med dette forbunds samtykke«. Artikel 73 i FIFA's vedtægter forbyder

de forbund, ligaer og klubber, der er medlemmer af sammenslutningen, at slutte sig til et andet forbund eller deltage i turneringer på dette forbunds område, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, som udtrykkeligt er godkendt af FIFA og de kompetente eller den kompetente regionale sammenslutning(er).

- 2 UEFA er et privatretligt organ, der har følgende formål: a) at have kendskab til alle spørgsmål vedrørende fodbold på europæisk niveau, b) at føre tilsyn og kontrol med udviklingen af fodbold i Europa i alle dens former og c) at tilrettelægge og afvikle internationale fodboldkonkurrencer og turneringer i alle deres former på europæisk plan. Forbundene, de nationale ligaer og klubber er ligeledes indirekte medlemmer af UEFA og er bundet af UEFA's vedtægter og reglementer.
- 3 FIFA og de regionale forbund har monopol på at **give tilladelse til og afholde internationale professionelle fodboldturneringer**. Artikel 22 i FIFA's vedtægter tillægger UEFA og de øvrige regionale forbund ret til at organisere deres egne internationale turneringer og pålægger dem at sikre, at internationale ligaer eller andre tilsvarende organisationer ikke bliver oprettet uden FIFA's samtykke eller godkendelse. Artikel 70 i FIFA's vedtægter tillægger sammenslutningens råd enekompetence til at udarbejde programmet for internationale kampe, som har bindende virkning for sammenslutningen, de nationale forbund og ligaerne. Artikel 71 i FIFA's vedtægter tillægger FIFA samt sammenslutningerne og de nationale forbund enekompetence til at udstede en forudgående tilladelse til organisering af internationale turneringer og forbyder udtrykkeligt muligheden for at indgå aftaler om kampe og turneringer, som ikke forinden er godkendt af FIFA, de nationale forbund eller sammenslutningerne. Disse bestemmelser gentages i artikel 49-51 i UEFA's vedtægter, som giver UEFA monopol på tilrettelæggelsen af internationale turneringer i Europa og beføjelse til at forbyde internationale turneringer i Europa, som UEFA ikke forinden har givet tilladelse til. Artikel 6 i FIFA's reglement for internationale kampe giver FIFA og dets medlemsforbund og -foreninger enekompetence til at godkende afholdelsen af internationale kampe. Artikel 72 i FIFA's vedtægter forbyder spillere og hold, der er tilknyttet medlemsforbund, at spille kampe eller opretholde sportslige forbindelser med spillere og hold, der ikke er medlemmer af FIFA, idet FIFA har enekompetence til at tillade undtagelser fra dette forbud.
- 4 I henhold til artikel 67 i FIFA's vedtægter har FIFA, de regionale forbund og medlemsforbundene **eneadkomst til alle rettigheder** (formuegoder, kommercielle og marketingsmæssige eller immaterielle) til internationale turneringer uden nogen begrænsninger i forhold til FIFA, deres nationale medlemsforbund og sammenslutninger. I henhold til vedtægternes artikel 68 er de tildelt enekompetence til at give tilladelse til distribution af billeder, lyd og data fra kampe.
- 5 Begge organisationer har en **sanktions- eller disciplinær beføjelse** over for de klubber og spillere, der deltager i fodboldturneringer.

Den Europæiske Superligas struktur, formål og funktion

- 6 European Superleague Company, S. L. (herefter »ESLC«) er et aktieselskab, hvis selskabsdeltagere er følgende stiftende klubber: Real Madrid club de fútbol, Associazione Calcio Milán, Fútbol Club Barcelona, Club Atlético de Madrid, Manchester United Football Club, Football Club Internazionale de Milano S.P.A., Juventus Football club, The Liverpool Football Club and Athletic Grounds Limited, Tottenham Hotspur Football Club, Arsenal Football Club, Manchester City Football Club og Chelsea FC Plc.
- 7 ESLC er enejer af superligaen og moderselskab for:
- SL Sports Co S. L., der er et selskab med ansvar for tilsyn og styring af superligaens daglige funktion ud fra et sportsmæssigt, disciplinært og finansielt bæredygtighedsperspektiv.
 - SL MediaCo, der er et selskab, som har til opgave at føre tilsyn med og forvalte den almindelige drift af superligaen udelukkende med hensyn til markedsføring og salg på verdensplan af superligaens tv-rettighe
 - SL CommercialCo, der er et selskab, som varetager tilsyn og almindelig forvaltning af markedsføringen af superligaens kommercielle aktiver, bortset fra tv-rettighe
- 8 Superligaen sigter mod at blive den førende europæiske turnering inden for rammerne af UEFA, som afholdes årligt og med deltagelse af spillere og klubber på det højeste sportsniveau, herunder klubber, der er permanente medlemmer af superligaen, og andre klubber, der opnår at blive kvalificerede til at deltage i denne turnering. Denne turnering er ikke til hinder for, at de deltagende klubber deltager i deres nationale kampe og ligaer.
- 9 Aktionær- og investeringsaftalen for de stiftende klubber i superligaen udformer følgende forretningsmodel:
- Klubberne skal indgå aftaler om deltagelse med superligaens selskaber, og disse aftaler regulerer, hvorledes rettighederne for de klubber, der deltager i superligaen, overdrages til SL MediaCo, og hvilket vederlag de klubber, der deltager i superligaen, modtager.
 - SL SportsCo, SL MediaCo og SL CommercialCo indgår en tjenesteydelsesaftale, i henhold til hvilken SL SportsCo vil være ansvarlig for forvaltningen af spørgsmål relateret til de sportslige og disciplinære aspekter samt den økonomiske bæredygtighed for superligaen.
 - De vilkår og betingelser, hvorunder de stiftende klubber modtager de beløb, som MediaSL Co. har adgang til, reguleres gennem The Infrastructure Grant Agreement (tilskudsaf

17. april 2021 med henblik på at yde et midlertidigt lån på 3 983 000 000 EUR. Herefter udstedes der obligationer på kapitalmarkederne for at sikre deltagelse fra investorer i finansieringen af superligaen.

- SL MediaCo varetager markedsføringen og distributionen af tv-rettighederne gennem »Media Agreements« og »Distribution Agreements«.
 - Derefter vil aftalerne om deltagelse mellem de stiftende klubber og superligaens selskaber blive underskrevet, og der vil blive afholdt en generalforsamling for ESLC's selskabsdeltagere, hvorunder ESLC vil blive omdannet til et aktieselskab.
- 10 Følgende suspensive betingelser for gennemførelsen af superliga-projektet (betingelser, hvorpå tildelingen af finansieringen til gennemførelsen af projektet afhænger) er inkluderet i ovennævnte aktionær- og investeringsaftale:
- FIFA's og/eller UEFA's anerkendelse af superligaen som en ny turnering, der er forenelig med deres vedtægter, eller alternativt
 - at de stiftende klubber opnår retlig beskyttelse ved domstolene og/eller de administrative organer, således at deres deltagelse i deres respektive ligaer, kampe og nationale turneringer sikres.

Initiativer taget af begge parter forud for tvisten

- 11 De stiftende klubber meddelte FIFA og UEFA, at de havde etableret en ny fodboldturnering.
- 12 Den 21. januar 2021 afgav FIFA og UEFA en erklæring, hvori de:
- Gav udtryk for, at de nægtede at anerkende etableringen af superligaen.
 - Anførte, at enhver spiller eller klub, der deltager i denne turnering, ville blive udelukket fra de turneringer, der organiseres af FIFA og de regionale sammenslutninger.
 - Gjorde gældende, at alle turneringer skal organiseres eller anerkendes af det pågældende organ.
- 13 Denne erklæring blev ratificeret ved en ny erklæring af 18. april 2021 udsendt af UEFA, det engelske fodbold- og Premier League forbund, Real Federación Española de Fútbol, La Liga, det italienske fodboldforbund og Lega Serie A. Denne erklæring giver en yderligere advarsel om disciplinære foranstaltninger over for de klubber og fodboldspillere, der deltager i etableringen af superligaen, og meddeler udtrykkeligt, at de pågældende klubber vil blive udelukket fra at deltage i enhver anden turnering på nationalt, europæisk eller globalt plan, og deres spillere kan blive frataget muligheden for at repræsentere deres landshold.

Vedtagelsen af disse foranstaltninger ville medføre, at superligaens projekt mislykkedes, samt ophævelsen af JP Morgans finansieringsforpligtelser.

- 14 Den europæiske sammenslutning af professionelle fodboldligaer udsendte en meddelelse om enstemmig støtte til FIFA's og UEFA's erklæring med henblik på at samordne de foranstaltninger, der var nødvendige for at hindre etableringen af den nye turnering, og for at vedtage de disciplinære foranstaltninger, som FIFA og UEFA havde annonceret over for de klubber og spillere, der deltager i den nye turnering.

Præsentation af tvisten for den forelæggende ret og begæring om foreløbige retsmidler

- 15 ESLC indgav stævning og begæring om foreløbige retsmidler over for UEFA og FIFA.
- 16 ESLC har nærmere bestemt nedlagt følgende påstande:
- At det fastslås, at UEFA og FIFA har misbrugt deres dominerende stilling i strid med artikel 102 TEUF som følge af, at de har tiltaget sig skønsbeføjelsen til at forbyde alternative turneringer og pålægger klubber og potentielt superligaen at overdrage rettighederne til at udnytte de turneringer, de deltager i.
 - Det fastslås, at artikel 22, 67, 68, 79, 71, 72 og 73 i FIFA's vedtægter, artikel 6 i FIFA Internationale Turneringer og artikel 49 og 51 i UEFA's vedtægter er uforenelige med artikel 101 TEUF og/eller 102 TEUF.
 - Det fastslås, at UEFA og FIFA er i færd med at hindre den frie konkurrence på markedet ved at pålægge ubegrundede og uforholdsmæssige begrænsninger for superligaen i strid med artikel 101 TEUF.
 - Det fastslås, at indholdet af FIFA's og UEFA's erklæring af 21. januar 2021 tilsidesætter artikel 101 og 102 TEUF.
- 17 Desuden anmodede ESCL om, at FIFA og UEFA blev pålagt at ophøre med den ovenfor beskrevne konkurrencebegrænsende adfærd, og om, at det blev forbudt senere at gentage den. Sagsøgeren anmodede bl.a. om:
- At FIFA og UEFA pålægges at afholde sig fra enhver foranstaltning eller handling samt fra at afgive enhver erklæring eller kommunikation, der direkte eller indirekte forhindrer eller vanskeliggør forberedelsen af superligaen, gennemførelsen og udviklingen af superligaen og klubbernes og spillernes deltagelse heri.
 - At FIFA og UEFA om nødvendigt pålægges at afholde sig fra enhver foranstaltning eller handling og at afholde sig fra at udstede enhver erklæring

eller meddelelse, som direkte eller indirekte forhindrer eller hæmmer forberedelsen af superligaen og deltagelse heri af klubber og spillere.

- Det forbydes FIFA og/eller UEFA, direkte eller gennem deres associerede medlemmer (herunder nationale forbund) sammenslutninger, licenshavende klubber eller nationale eller indenlandske ligaer, at annoncere eller true med at forberede, iværksætte og/eller træffe nogen disciplinære eller sanktionerede foranstaltninger (eller, direkte eller indirekte, at fremme eller promovere, at sådanne disciplinære eller sanktionerede foranstaltninger bekendtgøres, trues med, forberedes, iværksættes og/eller overtages af tredjemand) over for klubberne, ledere og medarbejdere i klubberne og/eller spillerne, som deltager i forberedelsen af superligaen og, i dette tilfælde, kommer til at konkurrere i samme og, i særdeleshed, at de undlader, direkte eller indirekte (gennem deres associerede medlemmer, forbund, licenshavende klubber eller nationale eller indenlandske klubber) at udelukke sådanne klubber og/eller spillere fra enhver international eller national turnering, hvor de normalt deltager eller opfylder betingelserne for at gøre det.
 - Det bestemmes, at FIFA og/eller UEFA gennem deres egne reguleringsinstrumenter, vejledninger, afgørelser og retningslinjer – som omhandlet i UEFA-vedtægtens artikel 52 – og, hvor det er relevant, kravet om, at de opfyldes, hvis de ikke efterkommes eller overholdes, instruerer deres associerede medlemmer (herunder nationale forbund), sammenslutninger, licenshavende klubber og nationale eller indenlandske forbund, således at de kan efterkomme de i de foregående led indeholdte påbud og forbud indeholdt i de foregående protokoller og især advare dem om, at ingen overtrædelse af vedtægterne eller reglerne for (i) FIFA (ii) UEFA (iii) dets associerede medlemmer (inklusive nationale forbund) (iv) forbund eller (v) nationale eller indenlandske ligaer, hvis anledning er forberedelsen, iværksættelsen eller deltagelse i superligaen, kan påberåbes af associerede medlemmer af FIFA eller UEFA, forbund, licenshavende klubber eller nationale eller indenlandske ligaer som årsag til pålæggelse af en sanktion, udelukkelse, indsigelse eller enhver anden tilsvarende foranstaltning mod klubber, klubbernes ledelse og personale og/eller spillere i internationale eller indenlandske turneringer.
- 18 ESLC har endelig nedlagt påstand om, at FIFA og UEFA tilpligtes straks at eliminere alle virkningerne af den konkurrencebegrænsende adfærd, der er beskrevet i de foregående præmisser, og som har fundet sted før eller under denne procedures varighed.
- 19 Den forelæggende ret antog sagen til realitetsbehandling den 19. april 2021, og ved kendelse af 20. april 2021 blev der vedtaget *foreløbige retsmidler*, som vil være gældende under hovedsagen, og som falder sammen med de krav fra ESLC, der er nævnt i præmis 17 og 18 ovenfor.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 20 Forelæggelseskendelsen indeholder ikke udtrykkeligt parternes argumenter, men ESLC's holdning fremgår klart af de krav, der er anført i præmis 16-18 ovenfor.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

Spørgsmålet, om der foreligger et monopol i strid med konkurrencereglerne

- 21 Den forelæggende ret finder, at der er indikationer af, at FIFA og UEFA har monopol på at organisere og give tilladelse til internationale turneringer.
- 22 På den ene side fremhæves, at FIFA og UEFA har 100% af markedsandelen hvad angår tilrettelæggelsen af internationale fodboldturneringer og derved har en monopolstilling. Rettens dom af 6. oktober 1994 (sag T-83/91 TetraPak) bestemte i præmis 109, at det forhold, at sagsøgeren havde markedsandele på 90%, »forlenede sagsøgeren en stilling på markedet, som betød, at virksomheden var uomgængelig som partner [...] og sikrede den den uafhængige adfærd, der er kendetegnende for en dominerende stilling. Det er således med rette, at Kommissionen har antaget, at sådanne markedsandele i sig selv udgør et bevis for en dominerende stilling, medmindre der foreligger usædvanlige omstændigheder«.
- 23 Kommissionen har ligeledes anført, at FIFA og UEFA har organiseret og drevet monopolvirksomhed på markedet for afholdelse af fodboldturneringer i årtier gennem godkendelse af alle de bestemmelser, der finder anvendelse på disse turneringer, og ved at tiltage sig den sanktions- eller disciplinærbeføjelse over for de klubber og spillere, der deltager i disse fodboldkampe, og der er således i øjeblikket ingen konkurrent på det relevante marked for organisering og drift af fodboldturneringer. I den forbindelse har Kommissionen henvist til Rettens dom af 26. januar 2005 i sagen Piau mod Kommissionen (T-193/02 EU:T:2005:22), præmis 114, hvor det udtales, at »[p]å grund af reglernes bindende virkning for de nationale forbund, som er medlemmer af FIFA, og de dem tilsluttede klubber fremgår disse forbund og klubber at være varigt bundet hvad angår deres adfærd af regler, som de har accepteret, og som de andre aktører (spillere og spilleragenter) ikke kan modsætte sig uden risiko for at blive pålagt sanktioner, som navnlig for spilleragenteres vedkommende kan føre til, at de bliver udelukket fra markedet. Denne situation må derfor ifølge de ovenfor i præmis 110 og 111 nævnte domme beskrives på den måde, at klubberne har en kollektivt dominerende stilling på markedet for spilleragenteres tjenesteydelser, da klubberne ved de regler, som de tilslutter sig, foreskriver de betingelser, hvorunder udvekslingen af tjenesteydelser sker«.
- 24 Ifølge den forelæggende ret medfører FIFA's og UEFA's vedtægter samt anvendelsen af de heraf følgende sanktioner og forbud en uoverstigelig barriere for nye konkurrenters adgang til det europæiske marked for internationale fodboldklubbers internationale turneringer og markedsføring af de rettigheder, der

er knyttet til disse turneringer, og som ikke kan erstatte hinanden, men snarere har karakter af at supplere hinanden funktionelt, således som det fremgår af Domstolens dom af 1. juli 2008, MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376, præmis 33. Den har navnlig anført, at:

- Den beføjelse til at tillade afviklingen af internationale kampe og turneringer, som FIFA og UEFA besidder, er ikke underlagt nogen begrænsning eller objektiv og gennemsigtig procedure, men er alene en skønsbeføjelse udøvet af hver sit private organ, som på grund af monopolet på at arrangere turneringer og eneretten til at forvalte det økonomiske afkast, der stammer fra disse sportsturneringer, har en åbenbar interesse i at nægte en sådan tilladelse. Denne tilladelse er heller ikke underlagt almene hensyn eller nogen maksimal frist for FIFA og UEFA til at udtale sig herom. Denne beføjelse opfylder ikke kravene til retssikkerhed, kan begrænse den frie konkurrence og kan være i strid med dom af 22. januar 2002, Canal Satélite Digital, C-390/99, EU:C:2002:34, hvis præmis 35 bestemmer, at en ordning med forudgående administrativ godkendelse ikke kan begrunde, at de nationale myndigheder træffer skønsmæssige afgørelser, som kan føre til, at fællesskabsrettens bestemmelser, herunder bestemmelserne om de grundlæggende friheder, som hovedsagen angår, mister deres effektive virkning [...]. For at en ordning med forudgående administrativ godkendelse skal være begrundet, selv om den bryder med de nævnte grundlæggende friheder, skal denne ordning følgelig under alle omstændigheder bygge på objektive kriterier, der ikke er udtryk for forskelsbehandling, og på kendte forhold, således at de lægger en ramme for de nationale myndigheders skønsudøvelse, der dermed ikke bliver udtryk for vilkårlighed. Det er ligeledes i denne sammenhæng, at den forelæggende ret har henvist til Rettens dom af 16. december 2020, International Skating Union mod Kommissionen (T-93/18, EU:T:2020:610), hvori det i præmis 70 anføres, at såfremt et regelsæt tildeler en juridisk person, der selv arrangerer konkurrencer og udnytter dem kommercielt, beføjelse til at udpege de personer, der har tilladelse til at afholde de nævnte konkurrencer, samt til at fastsætte de betingelser, hvorunder disse afvikles, tildeles denne enhed en klar fordel i forhold til dens konkurrenter. Denne ret kan således foranledige den virksomhed, der råder over den, til at hindre andre erhvervsdrivendes adgang til det pågældende marked. Udøvelsen af denne regulerende funktion skal således undergives begrænsninger, forpligtelser eller kontrol for at undgå, at den pågældende juridiske person kan fordreje konkurrencen ved at begunstige de turneringer, som den afholder, eller de turneringer, som den juridiske person deltager i, og Domstolens dom af 1. juli 2008, MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376, der i præmis 51 bestemmer, at en ordning med ufordrejet konkurrence som den, der foreskrives i traktaten, kun kan garanteres, hvis de forskellige erhvervsdrivende sikres lige muligheder. Såfremt en juridisk person som ELPA, der selv arrangerer motorvæddeløb og udnytter dem kommercielt, tildeles den opgave at meddele den kompetente myndighed samtykke til ansøgninger om tilladelse, der indgives med henblik på at arrangere sådanne væddeløb, bliver den juridiske person herved *reelt* tildelt beføjelsen til at udpege de personer, der har tilladelse til at afholde de nævnte væddeløb, samt

til at fastsætte de betingelser, hvorunder disse afvikles, og denne enhed tildeles herved en klar fordel i forhold til dens konkurrenter [...]. En sådan ret kan således foranledige den virksomhed, der har den, til at forhindre andre erhvervsdrivendes adgang til det pågældende marked. Uligheden i konkurrencevilkårene i denne situation understreges endvidere af det forhold, som blev bekræftet under retsmødet for Domstolen, at når ELPA tilrettelægger eller deltager i tilrettelæggelsen af motorcykelvæddeløb, skal den ikke indhente noget samtykke som betingelse for, at den kompetente myndighed tildeler sammenslutningen den fornødne tilladelse.

- De sanktioner, som FIFA og UEFA truer med at anvende, forhindrer de klubber og spillere, der deltager i superligaen, i at deltage i de kommende internationale turneringer (EM i fodbold i juli 2021, De Olympiske Lege i juli 2021 og VM i fodbold i 2022). Sådanne sanktioner er ikke forholdsmæssige, de har en klar afskrækkende virkning på potentielle konkurrenters organisering af fodboldkampe og medfører *de facto* ubegrundede og uforholdsmæssige begrænsninger, der begrænser konkurrencen på det indre marked.
- 25 Ud over at påpege de nævnte tegn på monopol i tilrettelæggelsen af internationale turneringer har den forelæggende ret anført, at dette monopol har væsentlige økonomiske konsekvenser, da artikel 67 i FIFA's vedtægter bestemmer, at FIFA, dets medlemsorganisationer og forbund er de oprindelige indehavere af rettighederne til turneringerne, herunder økonomiske rettigheder, rettigheder til audiovisuel optagelse og transmission, multimedier, salgsfremmende foranstaltninger, markedsføring og marketing samt immaterielle rettigheder til varemærker og ophavsret. Endvidere har FIFA, forbundene og sammenslutningerne i henhold til artikel 68 i FIFA's vedtægter eneret til at tillade distributionen af de nævnte brugsrettigheder. Tildelingen af disse økonomiske rettigheder er absolut og uden tidsbegrænsning.
- 26 Denne tildeling af økonomiske rettigheder, som indebærer en forpligtelse for klubberne til at overdrage de kommercielle rettigheder til de sportsbegivenheder, de deltager i, sammen med den ovenfor beskrevne disciplinære og organisatoriske beføjelse, giver FIFA og UEFA en dominerende stilling, hvoraf der kan udledes tegn på misbrug, idet muligheden for, at potentielle konkurrenter såsom fodboldklubberne kan organisere alternative fodboldturneringer uden for FIFA og UEFA og ligeledes kan udnytte de afledte økonomiske rettigheder, er delvis og usagligt begrænset.
- 27 Den forelæggende ret har anført, at den ovenfor beskrevne situation følger af, at der foreligger en aftale mellem to private organer, der gør det muligt at koordinere en adfærd, der har til formål at opstille betingelser for afholdelsen af internationale fodboldturneringer og for markedsføringen af de økonomiske rettigheder, der følger heraf, hvilket er i strid med forbuddet i artikel 101 TEUF. Desuden har en sådan aftale en klar indvirkning på konkurrencen på det pågældende marked som fastsat i artikel 101 TEUF og kan påvirke samhandelen mellem medlemsstater. Kommissionen har i denne forbindelse henvist til

Domstolens dom af 30. juni 1966, LTM (56/65, EU:C:1966:38), som på side 170 angiver, at denne betingelse kun er opfyldt, hvis det på grund af samtlige objektive, retlige eller faktiske forhold kan forudses med tilstrækkelig sandsynlighed, at aftalen direkte eller indirekte, faktisk eller muligvis kan øve indflydelse på varehandelen mellem medlemslandene, og af 16. juli 2015, ING Pensii, C-172/14, EU:C:2015:484, som i præmis 31 udtrykker, at det for så vidt angår begrebet »konkurrencebegrænsende formål« bemærkes, at visse former for samordning mellem virksomheder efter selve deres art kan være tilstrækkeligt skadelige for de normale konkurrencevilkår til, at det ikke er nødvendigt at undersøge deres virkninger for konkurrencen. Den forelæggende ret har i denne forbindelse henvist til denne doms præmis 33, hvori det anføres, at det for at vurdere, om en aftale mellem virksomheder eller en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder har disse egenskaber, er nødvendigt at forholde sig til indholdet af dens bestemmelser, til de formål, den tilsigter at opfylde, samt til den økonomiske og retlige sammenhæng, hvori den indgår. I forbindelse med vurderingen af denne sammenhæng skal arten af de produkter eller tjenesteydelser, der er tale om, samt hvorledes de pågældende markeder er opbygget og reelt fungerer, tages i betragtning. I denne sammenhæng har Kommissionen ligeledes henvist til Domstolens dom af 20. november 2008, Beef Industry Development Society og Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, hvis præmis 21 fastslår, at ved undersøgelsen af, om en aftale er omfattet af forbuddet i artikel 81, stk. 1, EF (nu artikel 101 TEUF), skal der lægges vægt på ordlyden af bestemmelserne og de tilsigtede målområder. Selv om det i denne forbindelse antages, at det er godtgjort, at parterne i en aftale har handlet uden subjektiv hensigt om at begrænse konkurrencen, men med det formål at afhjælpe virkningerne af en krise i sektoren, er sådanne betragtninger ikke relevante ved anvendelsen af den nævnte bestemmelse. En aftale kan således antages at have et restriktivt formål, selv om den ikke udelukkende har til formål at begrænse konkurrencen, men ligeledes forfølger andre legitime formål.

Om tilsidesættelsen af de grundlæggende friheder

- 28 De disciplinære foranstaltninger, som FIFA og UEFA har annonceret, kan ligeledes medføre en tilsidesættelse af de fællesskabsretlige friheder, nemlig:
- Den frie udveksling af tjenesteydelser, der er fastsat i artikel 56 TEUF, idet den forhindrer ESLC's levering af tjenesteydelser.
 - Arbejdskraftens frie bevægelighed, der er sikret ved artikel 45 TEUF, ved at forhindre spillerne i at levere deres tjenesteydelser gennem deltagelse i den europæiske superliga. Den forelæggende ret har i denne forbindelse henvist til Domstolens dom af 15. december 1995, Bosman, C-415/93, EU:C:1995:463, hvori det i præmis 96 bemærkes, at bestemmelser, som forhindrer en statsborger i en medlemsstat i at forlade sit oprindelsesland med henblik på at udøve retten til fri bevægelighed, eller som får ham til at afholde sig fra dette forehavende, [derfor udgør] hindringer for denne frihed, uanset om de finder anvendelse uafhængigt af de pågældende arbejdstagers nationalitet.

- Etableringsfriheden i artikel 49 TEUF ved at forhindre oprettelsen af de tre selskaber, der skal forvalte og kontrollere ELSC'en.
- De frie kapitalbevægelser og forbud mod restriktioner, der er fastsat i artikel 63 TEUF, idet den forhindrer gennemførelsen af betalings- og kapitalbevægelser inden for Fællesskabet i forbindelse med European Superligas projekt.

ARBEJDSDOKUMENT